

VI EUCARPIA – Inovativne strategije oplemenjivanja u kontekstu organske i agroekološke poljoprivrede

Автор(и): доц. д-р Цветанка Динчева, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 01.06.2025 Брой: 6/2025

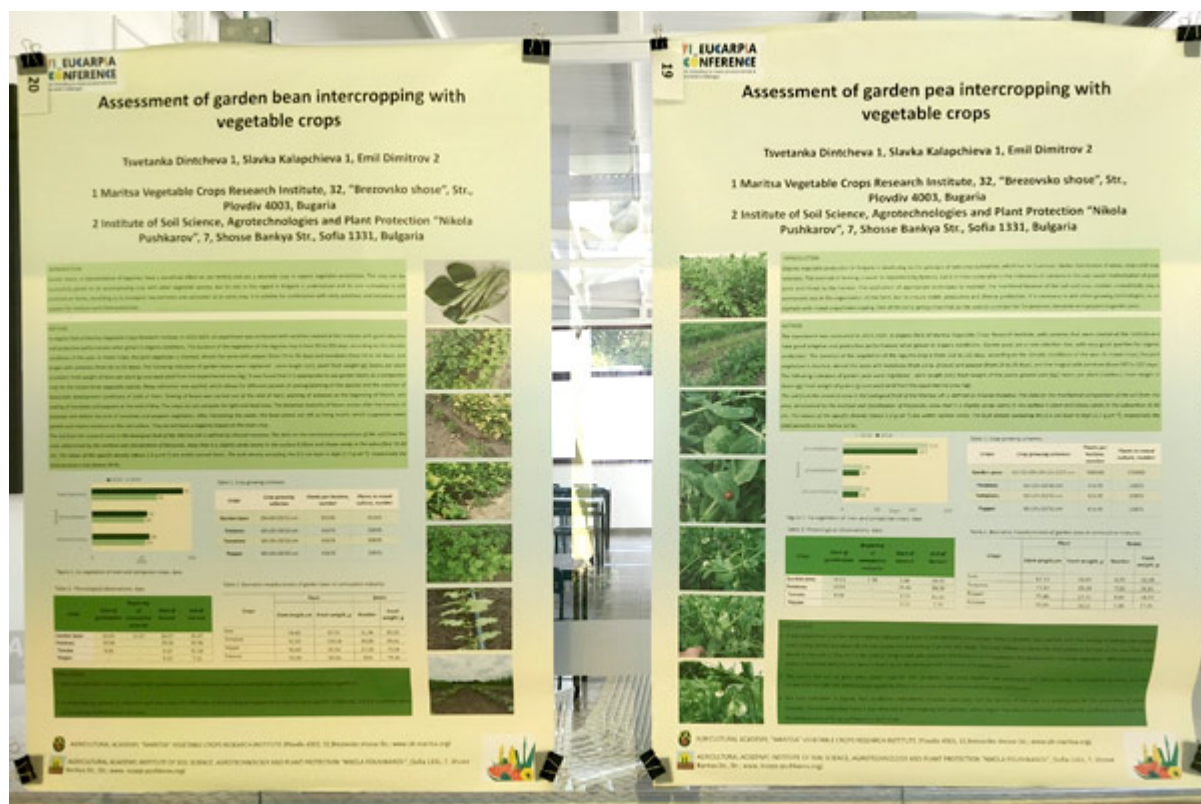

„Svet kakav smo stvorili jeste proces našeg mišljenja. Ne može se promeniti bez promene našeg načina razmišljanja“ – Albert Ajnštajn

Naučna konferencija „VI EUCARPIA CONFERENCE on breeding to meet environmental & societal challenges“ održana je od 26. do 28. maja u Instituto Politecnico de Coimbra – ESAC, u Koimbri, Portugal. Cilj konferencije bio je da promoviše rasprave o inovativnim strategijama oplemenjivanja radi rešavanja hitnih ekoloških i društvenih izazova u kontekstu organske i agroekološke poljoprivrede.

Na događaju su učestvovali naučnici, oplemenjivači, koordinatori i studenti iz Nemačke, Austrije, Italije, Francuske, Srbije, Španije, Portugala, Poljske, Kanade, Brazila, ukupno oko 130 učesnika, koji su predstavili 100 postera i preko 20 radova. Bugarsku je predstavljala v. prof. dr Cvetanka Dinčeva iz Instituta za povrtarstvo Marica u Plovdivu.

Bugarsku je predstavljala v. prof. dr Cvetanka Dinčeva iz Instituta za povrtarstvo Marica u Plovdivu.

Jedan od glavnih aspekata konferencije odnosio se na organski semenski materijal – strategije, smernice, statistiku, razvoj i postignute rezultate. Značajan problem i dalje predstavlja poteškoća u nabavci organskog semena i sadnog materijala i u povećanju raznolikosti sorti širom sveta, što je navelo na produženje derogacije za korišćenje organskog reproduktivnog materijala do 2036. godine.

Još jedna važna tema događaja odnosila se na povećanje biodiverziteta na gazdinstvima primenom mešovitog gajenja vrsta, takozvanog *interkropinga*. Raznolikost tehnologija gajenja i kombinacija useva, uz oglede plodoreda, pokazala se kao dobra alternativa organizaciji gazdinstva u odnosu na monokulturni način gajenja. Dubinske studije o međusobnom uticaju dve ili više biljnih vrsta, koje su obuhvatile stanje korenskog sistema, mikrobiote i produktivnost biljaka, pokazale su koristan međusobni efekat. Zabeleženi su i nepovoljni efekti, koji se mogu otkloniti prilikom projektovanja shema gajenja na gazdinstvu.

Začinske kulture u sistemima interkropinga u povrtarskoj proizvodnji

Tema bolesti i štetočina u organski gajenim usevima, alternativnih sredstava i metoda suzbijanja i njihovih rezultata takođe ostaje aktuelna. Takođe su razmatrani izazovi klimatskih promena i uticaj suše na useve gajene u skladu sa principima ove vrste poljoprivrede.

Tokom događaja organizovane su posete dve organske farme. Prva, **Vivid Farm**, orijentisana je na biodinamičku i regenerativnu poljoprivredu. Na njoj se odvija zatvoreni proizvodni ciklus raznovrsnih povrtarskih kultura i proizvodnja rasada za farmu, u kombinaciji sa gajenjem goveda, konja i živine, proizvodnjom komposta, vermikomposta i biougija. Glavni cilj je promovisanje regenerativne poljoprivrede, zagovarajući stav da poljoprivrednici igraju ključnu ulogu u ljudskom zdravlju, jer je vitalnost zemljišta direktno povezana sa dobrobiti budućih generacija. Holističkim pristupom integrišu se stočarstvo, nauka, dizajn, medicina, gastronomija i umetnost, podstičući potrošače da se ponovo povežu sa poreklom svoje hrane. Misija farme je regeneracija zemljišta i promovisanje održivih praksi za zdraviju budućnost.

Druga farma, **Casa Mendes Gonçalves**, zasnovana je na tehnologiji *agrošumarstva*, koja kombinuje zajedničko gajenje drveća, žbunja, povrtarskih, začinskih i ukrasnih biljaka u simbiozi. To je izuzetno zanimljiva filozofija gajenja useva. Poljoprivrednik je sa entuzijazmom podelio svoje iskustvo, greške, rezultate u ovom poduhvatu, kao i buduće ideje i viziju promena.